

NHÂN TỐ CON NGƯỜI TRONG XÂY DỰNG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM TINH, GỌN, MẠNH

Trung tá, TS. LÊ ĐỨC THẮNG*

Tóm tắt: Xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam tinh, gọn, mạnh là chủ trương lớn của Đảng và quyết tâm chính trị rất cao của Nhà nước, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng trong thời kỳ mới. Trong đó, xây dựng và phát huy nhân tố con người có ý nghĩa quyết định trực tiếp đến sức mạnh tổng hợp, sức chiến đấu của quân đội. Để phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh, cần thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp, trong đó lấy xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị làm cơ sở.

Từ khóa: nhân tố con người; xây dựng quân đội; tinh, gọn, mạnh

Ngày nhận: 08/11/2024

Ngày phản biện: 27/11/2024

Ngày duyệt đăng: 09/12/2024

1. Xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh, tiến lên hiện đại là chủ trương nhất quán, đúng đắn của Đảng, Nhà nước và quân đội ta

Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng khẳng định: “Tiếp tục xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại... Đến năm 2025, cơ bản xây dựng quân đội, công an tinh, gọn, mạnh, tạo tiền đề vững chắc, phấn đấu năm 2030,

xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại”¹. Quán triệt và thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, ngày 17/01/2022, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 05-NQ/TW về tổ chức Quân đội nhân dân Việt Nam giai đoạn 2021 - 2030 và những năm tiếp theo. Theo đó, ngày 02/4/2022, Quân ủy Trung ương ban hành Nghị quyết số 230-NQ/QUTW lãnh đạo thực hiện; Bộ Quốc phòng xây dựng Kế hoạch số 1228/KH-BQP, ngày 25/4/2022 về tổ chức Quân đội nhân dân Việt Nam giai đoạn 2021 - 2030 và những năm tiếp theo, xác định mục tiêu đến năm 2025, quân đội ta được xây dựng cơ bản tinh, gọn, mạnh; tạo tiền đề

* Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng.

XÂY DỰNG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN TINH, GỌN, MẠNH

vững chắc, phấn đấu năm 2030 xây dựng quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

Xây dựng quân đội “tinh”

Mục tiêu này hướng tới xây dựng quân đội tinh nhuệ, bao gồm “tinh nhuệ về chính trị” và “tinh nhuệ về vũ khí, trang bị, phương tiện tác chiến”. Trong tinh nhuệ về chính trị, nhân tố con người giữ vai trò quyết định chất lượng tổng hợp, sức mạnh chiến đấu của quân đội. Mọi quân nhân, từ cán bộ, sĩ quan, quân nhân chuyên nghiệp đến nhân viên, chiến sĩ phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức tốt, ý thức tổ chức kỷ luật cao, có tư duy, nhận thức sâu sắc về nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, năng lực và trình độ chuyên môn, nghiệp vụ giỏi, luôn hoàn thành tốt mọi chức trách, nhiệm vụ được giao. Bên cạnh đó, quân đội phải “tinh” về kỹ thuật, chiến thuật, nghệ thuật quân sự, có thể tác chiến và chiến thắng mọi

đối tượng kẻ thù, trong mọi không gian, thời gian, điều kiện, hoàn cảnh.

Xây dựng quân đội “gọn”

Mục tiêu này xác định tổ chức, biên chế các cơ quan, đơn vị được xây dựng cân đối, đồng bộ, hợp lý, khoa học giữa các thành phần, lực lượng với chất lượng tốt, số lượng phù hợp (giữa các quân chủng, binh chủng; giữa cơ quan và đơn vị; giữa lực lượng chiến đấu với lực lượng bảo đảm; giữa lực lượng thường trực và lực lượng dự bị động viên...). Có cơ chế, phương thức vận hành, tổ chức chặt chẽ, linh hoạt, đồng bộ, thống nhất, đúng với Cương lĩnh, đường lối của Đảng, Hiến pháp, pháp luật của Nhà nước, quy định của quân đội.

Xây dựng quân đội “mạnh”

Mục tiêu này xác định sức mạnh của quân đội, trước hết là sức mạnh chiến đấu - một trong ba chức năng cơ bản của quân đội.

Quân đội mạnh hội tụ nhiều yếu tố, trước hết là dựa trên sự kết hợp giữa yếu tố tổ chức, con người với vũ khí, trang bị và nghệ thuật quân sự Việt Nam, tạo thành sức mạnh tổng hợp vượt trội so với đối phương, nhằm đánh thắng mọi kẻ thù. Xây dựng các cơ quan, đơn vị toàn quân vững mạnh toàn diện, “mẫu mực, tiêu biểu”, có sức chiến đấu cao.

Trong xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam tinh, gọn, mạnh, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc thì nhân tố con người giữ vai trò trung tâm, quyết định trực tiếp đến sức mạnh tổng hợp, sức chiến đấu của quân đội. Nói đến nhân tố con người là nói đến hệ thống các thuộc tính, đặc trưng quy định vai trò tích cực chủ thể, chủ động, sáng tạo của con người, như: năng lực, phẩm chất chính trị, đạo đức, tri thức, kinh nghiệm, thói quen... được biểu hiện trong các dạng hoạt động xã hội khác nhau, ảnh hưởng đến các quá trình xã hội. Trong hoạt động quân sự, nhân tố con người được nhắc đến với các thuộc tính, đặc trưng quy định vai trò tích cực, chủ động, sáng tạo của những con người công tác tại các cơ quan, đơn vị trong quân đội, bao gồm cán bộ, sĩ quan, quân nhân chuyên nghiệp, công nhân, viên chức quốc phòng, chiến sĩ. Đó là sự thống nhất những phẩm chất, thuộc tính, những tri thức, kinh nghiệm, năng lực, thói quen..., được biểu hiện thông qua hoạt động hướng tới thực hiện mục tiêu, lý tưởng, nhiệm vụ của quân đội, qua đó ảnh hưởng đến việc hoàn thành nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và Nhân dân giao phó.

Phát huy nhân tố con người là hệ thống các cách thức, biện pháp tác động vào tính tích cực xã hội của con người, tổ chức với

tư cách là chủ thể sáng tạo của lịch sử, nhằm cải biến các quá trình xã hội theo hướng tích cực, tiến lên. Tuy nhiên, bên cạnh đó, phải có cách thức, biện pháp hạn chế tính chưa tích cực đang kìm hãm hoạt động đó trong mỗi con người, tổ chức. Phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội thực chất là quá trình tác động vào tính tích cực của bộ đội thông qua hệ thống cách thức, biện pháp khoa học, định hướng họ hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao, đồng thời tiến hành các biện pháp nhằm triệt tiêu trở lực kìm hãm tính tích cực của bộ đội.

Quán triệt sâu sắc quan điểm, đường lối quân sự, quốc phòng của Đảng, trực tiếp là đường lối xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân cũng như yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, những năm qua, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo triển khai đồng bộ các giải pháp nhằm xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại. Trong đó, phát huy nhân tố con người được đặt lên hàng đầu, là một trong các khâu đột phá nhằm xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh, tiến lên hiện đại, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

2. Nội dung phát huy nhân tố con người trong xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam tinh, gọn, mạnh

Để xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam tinh, gọn, mạnh, tiến lên hiện đại, tiếp tục thực hiện thắng lợi các chức năng, nhiệm vụ của quân đội trong tình hình mới, vấn đề xây dựng, bồi dưỡng và phát huy nhân tố con người trong quân đội có ý nghĩa vô cùng

quan trọng và cấp thiết. Nội dung phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội “tinh, gọn, mạnh” bao gồm:

Phát huy nhân tố chính trị, tinh thần ở mỗi quân nhân

Đây là nội dung cơ bản, quan trọng, quyết định chất lượng, hiệu quả phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh. Phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh giai đoạn hiện nay là phát huy nhân tố chính trị, tinh thần ở mỗi cá nhân, liên kết, hợp tác với nhau trong một tổ chức, trong công việc và hoạt động hằng ngày. Đó là nguồn sức mạnh tinh thần có tính tích hợp vô cùng lớn, cần được khai thác, sử dụng, phát huy để góp phần xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh.

Nhân tố con người là sự tổng hợp sức mạnh của thể chất và tinh thần - tâm lý, trong đó thể chất là yếu tố “tinh” và giới hạn hơn nhiều so với tính năng động và phong phú, phức tạp của yếu tố tinh thần. Do đó, phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh phải tập trung hướng vào việc phát huy nhân tố chính trị, tinh thần và tính tích cực, sáng tạo của mỗi cán bộ, chiến sĩ trong mọi hoạt động. Điều đó cũng chứng tỏ vai trò to lớn của trạng thái chính trị, tinh thần của quân nhân trong phát huy nhân tố con người trong quân đội. Nếu không xây dựng tốt trạng thái này thì không thể xây dựng được ý chí quyết chiến, quyết thắng của cán bộ, chiến sĩ.

Bên cạnh yếu tố chính trị, tinh thần, yếu tố thể chất cũng là một vấn đề quan trọng

quyết định đến hiệu quả phát huy nhân tố con người trong quân đội tinh, gọn, mạnh. Là yếu tố “tinh” kém năng động hơn, song thể chất chính là điều kiện, nền tảng của tinh thần, không thể có tinh thần lạc quan, năng động, sáng tạo trên cơ thể ốm yếu. Vì vậy, để phát huy tốt nhân tố con người trong xây dựng quân đội, cần quan tâm chăm sóc sức khỏe cho bộ đội. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm đến vấn đề này, bởi theo Người, cách mạng là công việc đầy khó khăn, gian khổ, đòi hỏi phải có những con người khỏe mạnh mới có thể gánh vác được trọng trách mà nhân dân giao phó. Hoạt động của quân đội mang tính đặc thù quân sự cao, việc chăm sóc sức khỏe, nâng cao thể chất cho quân nhân càng trở nên quan trọng và cần thiết.

Phát huy năng lực trí tuệ, sức sáng tạo của mọi quân nhân

Đây là một trong những khâu then chốt, đột phá, có ý nghĩa quyết định, bảo đảm cho quân đội tinh, gọn, mạnh, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ trong điều kiện mới. Sức mạnh của quân đội là sự tổng hợp của nhiều yếu tố: con người, vũ khí, trang bị, nghệ thuật tác chiến..., trong đó con người là nhân tố đóng vai trò quyết định. Vì vậy, xây dựng nhân tố con người, trực tiếp là nguồn nhân lực chất lượng cao có đủ trình độ, năng lực, sức sáng tạo, đáp ứng tốt yêu cầu nhiệm vụ quân đội cần được quan tâm, chú trọng, xem đây là yếu tố có ý nghĩa quyết định trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh.

Thực tiễn hiện nay cho thấy, đa số cán bộ, sĩ quan quân đội đều có trình độ cao đẳng

và đại học trở lên, được trang bị khá đầy đủ hệ thống lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tính chất, nhiệm vụ của quân đội. Do đó, thế giới quan khoa học của đội ngũ này đã được hình thành và ngày càng hoàn thiện sâu sắc. Hoạt động trong lĩnh vực quân sự, đứng ở mũi nhọn của cuộc đấu tranh giai cấp, những cán bộ, sĩ quan quân đội luôn nhận thức rõ nhiệm vụ của quân đội, trách nhiệm của cá nhân đối với nghĩa vụ bảo vệ và xây dựng Tổ quốc, sẵn sàng cống hiến, vượt qua mọi khó khăn, gian khổ, thậm chí hy sinh khi Tổ quốc cần. Đội ngũ hạ sĩ quan, binh sĩ đã tốt nghiệp trung học cơ sở trở lên với sự năng động, nhạy bén nhất định, có sức khỏe và hoài bão cống hiến chính là điều kiện thuận lợi để phát huy năng lực trí tuệ, sức sáng tạo của đội ngũ quân nhân trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh, trước hết là xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, sức chiến đấu cao.

3. Giải pháp phát huy nhân tố con người trong xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam tinh, gọn, mạnh

Việc phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh có thể được tiến hành dưới nhiều hình thức, biện pháp khác nhau. Từ góc độ của các chủ thể lãnh đạo, quản lý, phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh thực chất là việc đề xuất và thực hiện các biện pháp để mỗi quân nhân và tập thể quân nhân thể hiện tối đa năng lực trong thực tiễn hoạt động, nỗ lực sáng tạo nhằm xây dựng

cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ. Theo đó, để phát huy tối đa sức mạnh nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh, cần thực hiện đồng bộ các giải pháp sau:

Thứ nhất, nâng cao nhận thức, trách nhiệm, năng lực của các chủ thể về phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới

Đây là biện pháp có ý nghĩa quyết định trực tiếp đến hiệu quả phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh giai đoạn hiện nay. Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp từ Ban Chấp hành Trung ương đến các chi ủy, chi bộ đảng trong quân đội là hạt nhân chính trị, chủ thể lãnh đạo, chỉ đạo mọi lĩnh vực, hoạt động trong quân đội. Nhận thức, trách nhiệm, năng lực của cấp ủy, tổ chức đảng là cơ sở để nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của cơ quan, đơn vị, nhằm hoàn thành nhiệm vụ được giao. Do đó, phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh đòi hỏi trước hết phải nâng cao nhận thức, trách nhiệm, năng lực của các cấp ủy, tổ chức đảng.

Đảng, Nhà nước, trực tiếp là Bộ Chính trị, Ban Bí thư cần tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo đối với công tác quân sự, quốc phòng trên cơ sở đề ra các quan điểm, chủ trương, đường lối quân sự, đường lối xây dựng nền quốc phòng toàn dân, xây dựng Quân đội nhân dân; chăm lo xây dựng, củng cố bản chất giai cấp công nhân, tính nhân dân và tính dân tộc của quân đội; tổ chức lực lượng, xây dựng cơ cấu biên chế của quân đội ngày càng

phù hợp, hiệu quả; đặc biệt, lãnh đạo tiến hành đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác đảng, công tác chính trị trong quân đội, phát huy nhân tố con người trong xây dựng, phát triển đất nước nói chung và xây dựng Quân đội nhân dân nói riêng.

Trên cơ sở quan điểm, chủ trương, đường lối quân sự, quốc phòng của Đảng, Nhà nước cũng như yêu cầu, nhiệm vụ của quân đội, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, Tổng cục Chính trị tập trung lãnh đạo, chỉ đạo triển khai đồng bộ các giải pháp nhằm xây dựng Quân đội nhân dân “chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại”, lấy xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị làm cơ sở, lấy yếu tố con người làm trung tâm, lấy sức mạnh chính trị, tinh thần của người quân nhân làm động lực, phát huy cao độ nhân tố con người nhằm xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh, tiến lên hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Các cấp ủy, tổ chức đảng từ quân khu, quân đoàn và tương đương trở xuống đến các đảng bộ, chi bộ cơ sở trong toàn quân cần lãnh đạo, chỉ đạo đề ra các chủ trương, biện pháp tổ chức thực hiện sát với đặc điểm tình hình, yêu cầu nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị để lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện có hiệu quả việc phát huy nhân tố con người trong xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện, góp phần xây dựng quân đội tinh, gọn mạnh, tiến lên hiện đại. Đặc biệt, tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ, chiến sĩ có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân, có ý chí quyết tâm chiến đấu cao,

sẵn sàng tiếp nhận và hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao.

Phát huy năng lực, trách nhiệm của mỗi quân nhân đối với nhiệm vụ xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện, góp phần xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh. Xét đến cùng, yếu tố quyết định đến hiệu quả phát huy nhân tố con người trong đội ngũ quân nhân chính là việc họ tự giáo dục, tự rèn luyện để chuyển hóa sự tác động từ các chủ thể thành tiềm năng, sức mạnh của bản thân để hoàn thành chức trách, nhiệm vụ được giao. Do đó, cần nâng cao nhận thức, tinh thần trách nhiệm, năng lực của mỗi quân nhân nhằm phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh.

Thứ hai, quán triệt sâu sắc quan điểm “người trước, súng sau”, chăm lo xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao; gắn công tác huấn luyện - đào tạo với xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh

Đây là một trong những khâu then chốt, đột phá, có ý nghĩa quyết định, bảo đảm cho quân đội tinh, gọn, mạnh, tiến lên hiện đại, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ trong điều kiện mới. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh tư tưởng “người trước, súng sau” trong quá trình xây dựng quân đội. Người chú trọng xây dựng Quân đội nhân dân từng bước vững mạnh toàn diện, bên cạnh phát triển vũ khí, trang bị quân sự, Người đặc biệt chú ý đến việc đầu tư xây dựng nhân tố con người - “cái gốc của mọi công việc”².

Việc xây dựng nguồn nhân lực cần chú trọng cả về số lượng và chất lượng theo lộ trình hiện đại hóa vũ khí, trang bị kỹ thuật của

các quân chủng, binh chủng, lực lượng. Cần có sự đột phá trong đào tạo đội ngũ cán bộ nghiên cứu khoa học quân sự, các chuyên gia đầu ngành, đội ngũ nhà giáo tại các học viện, nhà trường quân đội; quan tâm phát triển đội ngũ cán bộ quân sự, chính trị chất lượng cao; xây dựng đội ngũ cán bộ hậu cần, kỹ thuật có trình độ, năng lực chuyên môn sâu, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ. Các cơ quan, đơn vị cần có quy hoạch, kế hoạch xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao bảo đảm nhu cầu sử dụng trước mắt và lâu dài; xây dựng tiêu chí nguồn nhân lực, tạo cơ sở để xem xét, đánh giá, đào tạo, bồi dưỡng, đề bạt, bổ nhiệm cán bộ một cách chính xác, khách quan.

Cùng với đó, cần tăng cường đổi mới, nâng cao chất lượng huấn luyện, đào tạo tại các nhà trường quân đội, tạo nguồn cán bộ các cấp có đủ phẩm chất cách mạng, tư duy, năng lực chuyên môn, trình độ chỉ huy, quản lý... Xây dựng nhà trường, viện nghiên cứu tinh, gọn, mạnh, hiện đại; gắn đào tạo ở nhà trường với đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ở đơn vị; gắn nhà trường với chiến trường; gắn lý luận với thực tiễn; gắn trách nhiệm của cấp ủy, người chỉ huy với kết quả huấn luyện của đơn vị. Trong đó, việc tổ chức huấn luyện phải bảo đảm chặt chẽ, linh hoạt, đúng phương châm, quan điểm, nguyên tắc, các mối kết hợp; chú trọng truyền thụ kinh nghiệm thực tiễn, nâng cao năng lực thực hành, làm chủ vũ khí, trang bị, khí tài mới, hiện đại, sức cơ động và khả năng tác chiến trong điều kiện mới cho các đối tượng; tích cực ứng dụng công nghệ thông tin, công nghệ mô phỏng, các phương tiện

kỹ thuật hiện đại trong huấn luyện bộ đội. Trước mắt, cần tập trung nâng cao chất lượng các cuộc diễn tập, hội thao, hội thi; ban hành, triển khai thực hiện chiến lược và các đề án phát triển giáo dục, đào tạo trong quân đội theo phương châm “Chất lượng đào tạo của nhà trường là khả năng sẵn sàng chiến đấu của đơn vị”³, từ đó góp phần xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

Thứ ba, khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, sức mạnh đoàn kết và khát vọng cống hiến trong mỗi quân nhân

Khoi dậy tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, sức mạnh đoàn kết và khát vọng cống hiến là một luận điểm mới, được đề cập nhiều lần trong Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng. Xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh trong tình hình mới cần thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp, trong đó xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị là giải pháp quan trọng hàng đầu, là nguyên tắc xuyên suốt trong quá trình xây dựng quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại. Theo đó, cần tập trung khơi dậy và phát huy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, sức mạnh đoàn kết và khát vọng cống hiến trong mỗi quân nhân, mỗi cơ quan, đơn vị trong toàn quân. Luôn bảo đảm sự lãnh đạo toàn diện, trực tiếp, tuyệt đối về mọi mặt của Đảng đối với quân đội, để quân đội luôn là lực lượng chính trị tin cậy, trung thành của Đảng, Tổ quốc và Nhân dân; làm cho mọi cán bộ, chiến sĩ có bản lĩnh chính trị vững vàng, luôn nêu cao phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” trong thời kỳ mới; tin tưởng vào

khả năng tác chiến, nghệ thuật quân sự, vũ khí, trang bị của quân đội ta, có ý chí, quyết tâm sẵn sàng vượt qua mọi khó khăn, gian khổ để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, góp phần xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam tinh, gọn, mạnh, tiến lên hiện đại.

Thứ tư, xây dựng và hoàn thiện hệ thống chính sách quân đội và hậu phương quân đội nhằm phát huy nhân tố con người

Chính sách quân đội và hậu phương quân đội là những quy định pháp lý của Quân đội nhân dân Việt Nam về nghĩa vụ và quyền lợi của người đang phục vụ trong quân đội và gia đình thân nhân; thể hiện quan điểm của Đảng, Nhà nước đối với quân đội và hậu phương quân đội. Chính sách quân đội và hậu phương quân đội có tác động rất lớn đến xu hướng, động cơ, thái độ của con người trong hoạt động quân sự.

Phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh là phát huy nhân tài và vật lực, khả năng và tiềm năng, số lượng và chất lượng, nội lực và ngoại lực. Trong đó, chính sách quân đội và hậu phương quân đội đóng vai trò hết sức quan trọng. Hiện nay, mặt trái của nền kinh tế thị trường, sự phân hóa giàu - nghèo gia tăng, cơ cấu giai cấp, phân tầng xã hội... đã tác động mạnh mẽ đến quân đội nói chung và đời sống gia đình của đội ngũ cán bộ, sĩ quan, chiến sĩ nói riêng. Do đó, để phát huy nhân tố con người trong quân đội, phải giải quyết tốt mối quan hệ về khoảng cách giữa hậu phương với tiền tuyến, giữa gia đình với xã hội, tức là cần phải có một chính sách phù hợp đáp ứng dần về mặt kinh tế, chính sách đãi ngộ với quân nhân và hậu phương gia đình quân nhân, các gia đình thuộc diện chính sách,

ưu tiên, các gia đình có công với cách mạng, gia đình thương binh, liệt sĩ... Mặt khác, cần giải quyết tốt mối quan hệ vợ chồng, cha con, vấn đề việc làm, nơi ăn, chốn ở cho vợ, con cán bộ, sĩ quan... Để mỗi gia đình thực sự là nguồn cổ vũ, động viên, là chỗ dựa vật chất và tinh thần giúp cán bộ, chiến sĩ yên tâm công tác, sẵn sàng tiếp nhận và hoàn thành mọi nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và Nhân dân giao phó.

Xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới vừa là yêu cầu, nội dung quan trọng, vừa là mục tiêu nhất quán, lâu dài của Đảng, Nhà nước và Quân đội nhân dân Việt Nam. Trong đó, phát huy nhân tố con người là yếu tố quyết định trực tiếp đến sức mạnh tổng hợp, sức chiến đấu của quân đội. Để thực hiện thắng lợi mục tiêu trên, cần nâng cao hơn nữa nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể về phát huy nhân tố con người trong quân đội; quan tâm xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao cho quân đội, đồng thời khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, sức mạnh đoàn kết và khát vọng cống hiến trong mỗi quân nhân; xây dựng và hoàn thiện hệ thống chính sách quân đội và hậu phương quân đội nhằm phát huy nhân tố con người trong xây dựng quân đội tinh, gọn, mạnh, tiến lên hiện đại. ♦

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, t. I, tr. 48-49.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, t. 5, tr. 309.

3. Chi lệnh số 971/CT-TM, ngày 04/12/2020 của Tổng Tham mưu trưởng về công tác quân sự, quốc phòng năm 2021.